

6. Skúšky, pokušenia a utrpenie pre Krista

A. SKÚŠKY A POKUŠENIA

a) Klúčové verše z Písma

1P 1,6-7
Žd 2,18
Jk 1,2-15

Žd 4,15
1K 10,13

b) Úvod

Narodili sme sa so sklonom k prevrátenosti, so sklonom neísť priamou cestou. Vždy je tu niečo, čo nás vychýli z priameho kurzu. Biblia hovorí, že je to v dôsledku našej starej prirodzenosti (R 7,25). Kvôli nej sa odvraciame od priamej cesty, ktorú nám vymedzuje Božie slovo. Keď sa znovuzrodíme a staneme sa Božími deťmi, máme síce ešte stále schopnosť hrešiť, ale už hrešiť nemusíme, lebo nie sme pod zákonom hriechu. Máme slobodu dosiahnuť to, čo chce Boh, a nezlyhať ako v minulosti.

c) Čo sú to pokušenia?

"Za posledných 2 000 rokov prešlo slovo "pokušenie" určitými zmenami. Znamenalo aj "skúšanie" aj "navádzanie na zlé", teda malo aj pozitívny aj negatívny význam. Slovo pokušenie má pozitívny význam, keď Boh skúša naše životy kvôli duchovnému rastu. Negatívny význam má, keď satan navádza veriaceho do života v rozpore s Božím plánom" (Arthur Wallis: Živá Božia cesta).

d) Zdroje pokušenia

Boh nikdy nikoho nepokúša (Jk 1,13). Pokušenie pochádza od satana, ktorý využíva naše žiadosti a túžby (Jk 1,14). Prichádza aj zo strany "hriešnikov" (Pr 1,10).

Pokúšenia prichádzajú v troch základných formách:

1. žiadosť tela,
2. žiadosť očí,
3. pýcha života (1J 2,15-17).

Satan nás pokúša mnohými spôsobmi:

- nabáda k neposlušnosti (Gn 3,1-7),
- navádza k nemorálnosti (Gn 39,7-10),

- vzbudzuje túžbu milovať viac vecí alebo iných ľudí než Boha (Mal 4,9),
- roznečuje túžbu milovať peniaze (J 12,6),
- podporuje pýchu (Sk 12,21-23),
- navádza k deptaniu, nadávaniu a klebetám (1K 10,10; Ko 3,8-9).

Satan nás pokúša, pretože nás chce zničiť. Chce, aby sme hrešili a odvrátili sa od Boha. Ak by to dosiahol, znamenalo by to stratiť to najlepšie, čo má Boh pre nás - byť obťažovaný vinou a stratiť dôveru nebeského Otca. Keď spáchame hriech a nevyznáme ho, neprosíme o Božie odpustenie, vytvárame pre satana priestor. V oblasti, v ktorej sme zhršli, stávame sa jeho služobníkmi. Satan sa nás snaží poviazať a zničiť aj v iných oblastiach. Takto preberá náš život do svojich rúk a začne s ním manipulovať.

e) Účel skúšok a pokušení

"Bratia moji, pokladajte to len za radosť, keď podstúpite všelijaké skúšky, veď viete, že skúška vašej viery prináša vytrvalosť" (Jk 1,2-3).

V Jb 1,12 a 2,6 vidíme, že Boh skutočne dovolil satanovi, aby v určitých hraniciach pokúšal Jóba, ktorý bol spravodlivým a bezúhonným mužom. Na konci Jób s Božou pomocou prekonal skúšky a pokušenia a výsledkom bolo, že sa stal zrelším a efektívnejším Božím služobníkom (Jb 42,1-17).

Dôvody, prečo Boh dovolí, aby kresťania prechádzali skúškami a pokušeniami:

1. Je to príležitosť spoznať, akí skutočne sme a ako sa zachováme, keď prídu skúšky a pokušenia.
2. Určujú naše budúce rozhodnutia. Ich funkciou je navodiť situáciu, ktorá nás vyprovokuje k zaujatiu stanoviska alebo skutku. Čím väčším množstvom pokušení prejdeme, tým ľahšie ich budeme v budúcnosti psychicky znášať. Budeme im schopní odolávať a robiť zrelšie rozhodnutia.
3. Spolupôsobia pri príprave nášho života, aby sme mohli prijať dobré veci, ktoré Boh pre nás má. Otázkou zostáva, či sme schopní prijať to, čo nám Boh zaslúbil. Ak sa na nekalenú oceľ vyvíja príliš veľký tlak, zlomí sa. Skúšky a pokušenia nás majú pripraviť, aby sme mohli prijať od Boha po čom túžime. Skutočnosť, že sme vystavení určitému pokušeniu, je dôkazom, že s Božou pomocou sme schopní úspešne sa s ním vysporiadať. Boh nikdy nedovolí, aby sme boli skúšaní nad naše možnosti. Každé pokušenie je pod Božou kontrolou. My v tom však tiež zohrávame určitú úlohu. Musíme byť poslušní Bohu a vyhýbať sa situáciám, v ktorých sme pokúšaní k hriechu.
4. Obnažia naše slabosti, a tým nám ukážu, v ktorej oblasti potrebujeme Božiu silu a milosť (2Pa 32,31; Dt 8,2).
5. Boh ich dopustí do nášho života za účelom, aby:
 - nás pokorili, učili a káznili (Dt 8,2-5),
 - nás prepálili (Ž 66,10),
 - prekontrolovali naše základy (1K 3,10-15),
 - odstránili všetko, čo sa môže pohnúť (Žd 12,25-29),

- rozvíjali trpezlivosť, ktorá, keď dokoná svoje dielo, pôsobí dokonalosť, úplnosť a dostatok vo všetkom (Jk 1,2-4),
- posilnili našu vieru (1P 1,6-7),
- nám umožnili stať sa víťazmi (Zj 2 a 3).

f) Ako sa vysporiadať s pokušením

1. Používaj Božie slovo tak, ako to robil Ježiš (Mt 4,1-11).
2. Buď v strehu (maj otvorené oči a buď si vedomý taktiky nepriateľa), modli sa (neustále rozvíjaj úzky vzájomný vzťah s Bohom) a vtedy nevojdeš do pokušenia (Mt 6,41; Mk 14,38).
3. Rozhoduj a jednaj uvážene (2Tm 2,22; Pr 4,14-15; 1P 2,11).
4. Rozvíjaj a zdokonaľuj vieru, dobrotu, známosť, sebakontrolu, zdržanlivosť, trpezlivosť, pobožnosť a bratskú lásku (2P 1,5-9).
5. Nedávaj príležitosť satanovi (Ef 4,27).
6. Poddaj sa Bohu a sprotiv sa diablovi (Jk 4,7).
7. Používaj duchovnú výzbroj, ktorá ti pomôže obstať proti taktike satana (Ef 6,10-18).
8. Hľad na Ježiša. Bol pokúšaný vo všetkom ako my (Žd 4,15), preto je schopný pomôcť nám prekonať pokušenie tak, ako to dokázal on (Žd 2,18).

g) Okamžitá obnova

Je ľahko zhrešiť, keď sme pokúšaní. Túto bolestivú skúsenosť už zažil každý kresťan. Vyznaj preto všetko Bohu a popros ho, aby ti odpustil, a on to urobí. 1J 1,9 je napísaný hlavne pre kresťanov.

h) Dôsledky pokušenia

1. Ak sa mu podvolíme: urobíme nesprávne rozhodnutie a zhrešíme. Pokušenie môže viesť k hriechu, a to vtedy, ak sa mu poddáme. Pokušenie samo osebe nie je zlé. Iba nás stavia pred voľbu a my sa musíme rozhodnúť. Neustále vystavovanie sa pokušeniu však vedie k deštrukcii, pretože sme zodpovední za svoje rozhodnutia (Jk 1,15).
2. Ak sa mu nepodvolíme - rozhodli sme sa správne a má to za dôsledok:
 - oslavu Pána,
 - sme v určitej oblasti života silnejší a zrelší,
 - upevnenie našej lásky a poslušnosti k Pánovi,
 - sme schopnejší prijímať od Boha,
 - stávame sa víťazmi (víťazstvo bez boja nič neznamená),
 - naša viera a zrelosť rastie,
 - sme prepálení a pevnejší, neotrasiteľní.

i) Záver

Každý kresťan, či už mladý, alebo starý, vie, čo je to byť pokúšaný. Je to bežná skúsenosť Božieho dieťaťa. Nie je však nutné, aby kresťan hrešil, pretože Boh mu dal moc pokušeniu odolať.

"Skúška, ktorá na vás dolieha, je iba ľudská. A Boh je verný. On vás nedovolí skúšať nad vaše sily, ale so skúškou dá aj schopnosť, aby ste mohli vydržať."

(1K 10,13)

Ak sa pozeráme na Boha, nepoddáme sa pokušeniu, pretože on nám dáva silu vzoprieť sa mu. Pokušenie nie je hriech. Dokonca aj Ježiš bol pokúšaný (Mt 4,1-11). Hriech je, keď sa mu poddáme. Ale aj keď zhrešíme, v Ježišovi máme možnosť odpustenia. Ježiš bol súdený, odsúdený a potrestaný za všetky naše hriechy, preto ak prosíme Boha o odpustenie, môže zabudnúť na tento hriech a my môžeme ísť ďalej - žiť pred Bohom čistým a spravodlivým životom (1J 1,9).

"Ved' nemáme veľkňaza, ktorý by nemohol cítiť s našimi slabosťami; ved' bol podobne skúšaný vo všetkom okrem hriechu."

(Žd 4,15)

Ježiš bol pokúšaný presne tak isto, ako aj my, a predsa odolal pokušeniu a nezhrešil ani jediný raz. Ak mu dáme svoje životy, pomôže nám. Boh nás skúša pre naše dobro, ale satan nás pokúša na zlé (Jk 1,12-16). Keď však na nás, ako na Ježišových učeníkov, prídu skúšky a pokušenia, Boh ich má vždy pod kontrolou!

B. UTRPENIE PRE KRISTA

a) Klúčové verše z Písma

Fp 1,29

1P 4,1.2.12-19

Ko 1,24

1P 2,21;

Žd 2,10

b) Prečo trpíme?

Utrpenie je životným faktom. Pre tých, ktorí nie sú v Kristovi, je záhadou, pre tých, ktorí sú v Kristovi, je z Písma zrejmé, že je nevyhnutnosťou. Učenie bez utrpenia by nebolo úplné. Obklopuje nás z každej strany a v našom chodení s Bohom ho prežívame každý deň.

Utrpenie je pre veriaceho niečo úplne iné ako pre neveriaceho. Pre človeka, ktorý nezakúsil Kristovu lásku, môže byť utrpenie vo svete dokonca prekážkou, ktorá mu zbraňuje nájsť Boha. Mali by sme súcitiť s ľuďmi v ich biede, ale zároveň si musíme uvedomiť hrozný fakt, že človek je za zmätok, v ktorom sa nachádza, zodpovedný osobne. Boh ho stvoril ako zodpovednú bytosť a dal mu vládu nad všetkými vecami, ktoré stvoril. Človek zlyhal a toto zlyhanie sa odráža v deformácii a tragédiách, ktoré vidíme okolo seba. Koreňom každého utrpenia dnešného sveta je hriech. Vo svete už niet harmónie, rovnováhy a krásy, v ktorej ho stvoril Boh. Má ho pod kontrolou satan, ktorý sa stal "bohóm tohto sveta" (2K 4,4). Hriech človeka mu dal dlho očakávanú príležitosť, aby prevzal a zneužil dobrotu Božieho stvorenia.

Boh však nie je ľahostajný k utrpeniu. Dôkazom toho je, že poslal svojho nevinného Syna, aby zomrel za nás na kríži (Iz 53,4). Kríž znamenal zrušenie moci satana a hriechu. Teraz je Kráľom Kristus a jeho kráľovstvo panuje nad všetkým. My, ako jeho učeníci, sme časťou tohto kráľovstva.

c) Realita utrpenia

Nový zákon nikdy nezlahčoval utrpenie. Prijímal ho ako životný fakt. Kresťan kráča cestou kríža, a to znamená, že o ňom nielen hovorí, ale ho každý deň zakúša (Fp 1,29; 1P 2,21). Pre všetkých, ktorí berú svoje učenie vážne, sa stáva utrpenie pre Krista realitou života (Žd 11,35-38).

1P 4,12-19 nás povzbudzuje, aby sme sa radovali zo skúšok, pretože prostredníctvom nich máme účasť na Kristovom utrpení (v. 13). Nabáda tých, ktorí trpia podľa Božej vôle (v. 19), nech sa podriadia svojmu vernému Stvoriteľovi a nech neprestávajú robiť dobre. "Kto však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha v tej čiastke" (v. 16). Je jasné, že sa tu hovorí o utrpení podľa Božej vôle. Niekedy však trpíme aj pre veci, ktoré nie sú Božou vôľou (1K 11, 27-32). Takéto utrpenie nám pripomína, že Boh na nás dopustí chorobu aj strádanie, ale iba vtedy, keď je to nevyhnutné pre naše káznenie. Neznamená to, že každá choroba je káznením alebo dôsledkom hriechu, ale mali by sme vedieť, že náš nebeský Otec má právo vysporiadať sa s našou tvrdohlavosťou a zanovitosťou takým spôsobom, ktorý on sám uzná za vhodný, pretože chce pre nás len to najlepšie (Žd 12,5-6).

d) Okolnosti a dôvody utrpenia kresťana

1. **Cena služby Pánovi**
Boh nám zaslúbil, že nám dá všetko, čo potrebujeme k naplneniu jeho vôle, ale za to, aby naša služba bola efektívna, musíme zaplatiť určitú cenu.
2. **Očividné prenasledovanie a opozícia**
(2K 11,16-33; 2K 12,9-10)
3. **Skúška našej viery**
(1P 1,6-7) Častokrát si práve v najväčších ťažkostiach uvedomujeme Božiu blízkosť. Naša viera je najviac posilnená a zbudovaná, keď nás Pán vyslobodí z veľkých skúšok.
4. **Zdokonalenie v službe**
Ježiš trpel, aby bol dokonale pripravený a vystrojený ku dielu spásy, ktoré prišiel vykonať. Prežíval ľudské utrpenie, poznal srdce človeka, zdieľal s ním jeho zármutok. Je naozaj dokonalým Spasiteľom (Žd 2,10). Boh používa utrpenie na prípravu k morálnemu aj duchovnému víťazstvu, aby sme pevne stáli v Kristovi a neboli závislí na veciach tela. Utrpením sa zdokonalujeme v našej službe ostatným (1P 4,1-2) .
5. **Uschopňuje nás lepšie slúžiť druhým**
Utrpenie samo osebe nás efektívnymi neurobí. Efektívne je až v spojení s pomocou a útechou od Boha. Keď to ľudia okolo nás cítia, prijímajú hĺbku a realitu, ktorú utrpenie prináša a prijímajú aj útechu, ktorú im Boh dáva (2K 1,4-5) .

e) Súženia za Krista

"Teraz sa radujem v utrpeniach pre vás a na vlastnom tele dopĺňam to, čo chýba Kristovmu utrpeniu..."

(Ko 1,24)

Znamená to dve veci:

1. Vždy, keď je kresťan prenasledovaný, je to akoby bol prenasledovaný v ňom prebývajúci Kristus.
2. Božia láska musí byť prenesená do života jeho služobníkov, aby sa pre ostatných stali živým príkladom tejto lásky (2K 4,10).

Ludia nepotrebujú vidieť iba ovocie našej služby, ale potrebujú vnímať celý proces života Božieho služobníka. Práve utrpenie a jeho účinok na náš život má hodnotu aj pre ostatných. Utrpenie nás zbaví pýchy a ostatným ukáže, čo všetko musí Boh urobiť v živote človeka, aby sa mohol stať jeho pravým služobníkom, ktorý prináša ovocie (1P 5,10). Naša reakcia na utrpenie ukáže iným našu zrelosť a lásku k Bohu.

f) Otázky a námety k diskusii

1. Myslíš si, že keď sa človek stane kresťanom, okamžite prestane hrešiť a začne žiť spravodlivo bez toho, že by na sebe musel pracovať? (Ko 3,5-14; Fp 2,12-13; 1J 1,8 a 10)
2. Pokúša nás Boh niekedy? (Jk 1,13-15)
3. Keď Boh dopustí, aby sme prechádzali skúškou a utrpením, prosíme ho, aby nás od toho ušetril, lebo sa nám to nepáči, a tak prestávame rásť, alebo všetko prekonáme a staneme sa zrelšími? Diskusia.
4. Je v tvojom živote oblasť, v ktorej sa otváraš pre satana a v ktorej nevieš odolať jeho pokušeniu? Ak áno, čo s tým mieniš robiť?
5. Keď si raz neobstál v pokušení, je lepšie vzdať sa, keď sa do neho dostaneš druhýkrát? Prečo?
6. Prečo na nás Boh dopustí utrpenie a ako nás zdokonaľuje v našej službe pre neho?
7. Ak je Boh všemocný a láskavý, prečo potom dovolí, aby sme vo svete zakúšali toľko utrpenia, bolesti a nespravodlivosti?
8. Ako môžeme doplniť na našom tele Kristovo súženie? (Ko 1,24)

g) Zhrnutie a aplikácia

1. "Pokušenie" znamená "skúšanie" aj "pokúšanie".
2. Boh nás nikdy nepokúša, ale dovolí, aby sme prechádzali určitými skúškami a pokušeniami, prostredníctvom ktorých sa staneme zrelšími v Kristovi.
3. Satan nás pokúša mnohými spôsobmi, lebo sa nás snaží odvrátiť od Boha a potom zničiť.
4. Boh dovolí, aby sme boli pokúšaní iba potiaľ, pokiaľ sme to schopní zniesť.
5. "Bohom tohto sveta" sa stal satan, ktorý zneužil a zdeformoval dokonalé ľudské stvorenie. Koreňom každého utrpenia vo svete je hriech.
6. Utrpenie je dôležitou súčasťou života Ježišovho učeníka. Cezeň sa rozvíja naša trepezlivosť a zdokonaľuje naša služba.
7. Utrpenie pre Krista zanechá na nás znamenie, ktoré budú vidieť iní ľudia a ktoré im ukáže hĺbku našej odovzdanosti Bohu a hĺbku Božieho záujmu a lásky k nám.